

ZML SO Leerlijn Kunstzinnige oriëntatie – Muziek en bewegen

KUNSTZINNIGE VORMING – MUZIEK EN BEWEGEN

Leerlijnen	Kerndoelen
1.1. Zingen	1. De leerlingen leren liederen uit de eigen en andere culturen alleen en in groepsverband zingen
2.1. Bewegen op muziek	2. De leerlingen leren bewegen op een gespeeld ritme, op actuele of op meer traditionele muziek, waarbij hun beweging kunnen aanpassen aan de maat van de muziek, speelliederen uitvoeren en ervaringen, gevoelens, situaties en gebeurtenissen alleen en met elkaar, in beweging en dans weergeven
3.1. Muziek beleven 3.2. Muziek beluisteren, onderscheiden en benoemen	3. De leerlingen kunnen luisterend muziek beleven en genieten, onderscheiden en benoemen. Ze kunnen dit verbaal, beeldend of met bewegingen duidelijk maken
4.1. Ritmisch muziek maken met instrumenten	4. De leerlingen kunnen begeleidingsritmes spelen op (school)instrumenten
5.1. Muziekstuk maken	5. De leerlingen kunnen een muziekstuk maken en uitvoeren op basis van een gegeven melodie, een ritme, een sfeer of stemming

Kerdoel 1: De leerlingen leren liederen uit de eigen en andere culturen alleen en in groepsverband zingen

1.1. Zingen	1	2	3	4
	Zingt klanken uit een liedje na Beleeft plezier aan het samen zingen	Zingt eenvoudige woorden mee uit een liedje	Zingt korte zinnen (2 tot 3 woorden) mee uit een liedje	Zingt een kort en éénstemmig liedje mee Zingt liedjes bekend van radio en tv qua klanken mee (bassie en adriaan, kabouter plop) Zingt kinderliedjes uit andere culturen na, doet de woorden qua klank na (Marokkaans, Turks, Surinaams)
	5	6	7	8
	Zingt liedjes met een omvang van vijf tonen (klinkt vrij zuiver binnen deze tonen) Zingt zelf een bekend refrein wanneer alleen de startzin wordt voorgezongen	Zingt een eenvoudig lied mee bestaande uit meer coupletten Zingt zelf een bekend couplet wanneer alleen de startzin wordt voorgezongen Zet op het juiste moment in als de leerkracht een startsein geeft	Zingt uit het hoofd een eenvoudig lied bestaande uit meer coupletten (kent de melodie en tekst uit het hoofd) Bedenkt andere woorden in een tekst bij een goedgekend lied (springen i.p.v. klappen)	Zingt liedjes met een omvang van meer dan vijf tonen (zuiver stembereik) Neemt een voorgezongen toon over Zingt harder als de leerkracht zijn handen omhoog beweegt of uit elkaar Zingt zachter bij omlaag of naar elkaar toe bewegen
9	<i>Voor hogere doelen raadpleeg de leerlijn VSO Culturele oriëntatie en creatieve expressie: 2.6</i>			
Zingt zonder voorbeeld liedjes van radio en tv Zingt liedjes met meerdere coupletten mee die moeilijk zijn qua tekst en ritme				

Kerndoel 2: De leerlingen leren bewegen op een gespeeld ritme, op actuele of op meer traditionele muziek, waarbij ze hun beweging kunnen aanpassen aan de maat van de muziek, speelliederen uitvoeren en ervaringen, gevoelens, situaties en gebeurtenissen alleen en met elkaar, in beweging en dans weergeven

2.1. Bewegen op muziek	1	2	3	4
	<p>Beweegt ongericht met het lichaam op de muziek Richt zijn aandacht op de muziek gedurende enkele seconden</p>	<p>Reageert met bewegingen op vrolijke muziek Voert één grof motorische handeling uit in een liedje (handen in de lucht steken) Imiteert gekoppelde beweging en klank (omhooggaand geluid = handen omhoog)</p>	<p>Voert twee grof motorische handelingen uit in een liedje (handen in de lucht, stampen met de voeten)</p>	<p>Marcheert achter de leerkracht aan op tempomuziek (tweekwartsmaat) Staat stil als de muziek stopt Danst met verschillende materialen en attributen als hoepels en lintjes Voert een bekende handeling zelfstandig uit bij een herkenbaar liedje (zo doet een vogel...)</p>
<p>5 Doet de stoelendans Beweegt met de leerkracht mee op een langzame of snelle maat</p>	<p>6 Loopt mee op actuele muziek Doet mee met een reeks eenvoudige bewegingen in stilstaande kring (volksdans) Begint aan het begin en stopt aan het eind van een lied met bewegen Beweegt met de leerkracht mee bij een geleidelijk sneller of langzamer wordende maat</p>	<p>7 Danst op actuele muziek Loopt op verschillende aangegeven stampritmes Beweegt zijn armen los van zijn benen op muziek en omgekeerd Beweegt anders bij een tempo-wisseling in de muziek (snellere bewegingen als ritme versnelt) Herkent herhaling (beweegt alleen bij het refrein en staat stil tijdens coupletten)</p>	<p>8 Stapt op een door een instrument eenvoudig ostinaat ritme (lang achter elkaar herhaald ritme) Imiteert eenvoudige danspassen van andere leerlingen Houdt bewegingen tijdens muziek vol</p>	
<p>9</p>	<p><i>Voor hogere doelen raadpleeg de leerlijn VSO Culturele oriëntatie en creatieve expressie: 2.7</i></p>			
<p>Springt/ huppelt/ danst geïnspireerd door videoclip bij popmuziek Reageert met een eigen beweging op de beweging van anderen Bedenkt eigen bewegingen passend bij de gedraaide muziek</p>				

Kerdoel 3: De leerlingen kunnen luisterend muziek beleven en genieten, onderscheiden en benoemen. Ze kunnen dit verbaal, beeldend of met bewegingen duidelijk maken

3.1. Muziek beleven	1	2	3	4
	Geniet van muziekactiviteiten Komt tot rust bij muziekactiviteiten Komt los bij muziekactiviteiten	Reageert blij op vrolijke muziek	Wijst de juiste picto aan (vrolijk) bij het horen van vrolijke muziek	Wijst juiste picto's (boos, vrolijk) aan bij horen van boze (harde, felle) en vrolijke muziek
	5	6	7	8
	Wijst de juiste picto (verdrietig) aan bij het horen van treurige muziek	Wijst de juiste picto aan bij verschillende stemmingen in muziek (blijdschap, boosheid, droefheid, schrik, angst, romantiek, dreiging en ontspanning) Benoemt of hij iets dichterbij hoort komen of verder weg hoort gaan bij het horen van muziek (crescendo en decrescendo)	Benoemt bij welke gelegenheden bepaalde muziek past (verjaardag-, trouw-, disco-, kerst- en kerkmuziek) Benoemt welke emotie er in een couplet voorkomt Wijst aan op plaatjes wat door muziek wordt uitgebeeld (eng bos bij spannende muziek)	Kiest de juiste plaatjes bij een geluidenverhaal (tikjes op een trommel hoort bij het plaatje regen, harde slagen bij onweer) Reageert met dansante bewegingen op muzikale betekenissen (boze sfeer, grote passen, armen omlaag, vrolijke sfeer, lichte pasjes, fladderend met de armen)

3.2. Muziek beluisteren, onderscheiden en benoemen			3	4
			Imiteert bewegingen met het lichaam die passen bij sterke of zachte tonen (stijf houden bij sterke tonen, losjes bewegen bij zachte tonen) Benoemt dat een klank lang of kort is	Geeft aan welke geluiden hetzelfde zijn (bij gehoorzoekers gevuld met rijst/ erwten) Geeft aan of een toon hoog of laag is (benoemt of het klinkt als vogeltje = hoog of beer = laag als deze begrippen worden aangeleerd)
	5	6	7	8
	Benoemt dat een toon zeer sterk of zeer zacht is Benoemt dat klank langer of korter is dan een andere klank	Benoemt of een toon harder of zachter is dan een andere toon Geeft aan of een toon hoog of laag is met beweging (hoog = armen omhoog, laag = armen omlaag) Klapt op de maat mee die wordt voorgeklapt Wijst vijf verschillende Orff-instrumenten aan wanneer deze genoemd worden (pauk, xylofoon, tamboerijn)	Benoemt of een toon hoger of lager is dan een andere toon Benoemt vijf Orff-instrumenten wanneer de leerkracht deze aanwijst (pauk, trom, xylofoon, klokkenspel, triangel, ratel, bekken, schellenraam, tamboerijn)	Benoemt sterke contrasten in een muziekstukje (hoog- laag, sterk-zacht, lange tonen- korte tonen) Wijst op een plaatje aan welk instrument hij hoort (piano, fluit, trommel, trompet, viool) Wijst de juiste liedprent aan wanneer een lied wordt voorgezongen
9		<i>Voor hogere doelen raadpleeg de leerlijn VSO Culturele oriëntatie en creatieve expressie: 2.9</i>		
Benoemt of een stem hoog of laag klinkt Benoemt welke variatie hij hoort in een muziekstukje qua sterkere en zachtere klanken Benoemt welke variatie hij hoort in een muziekstukje qua tempo-verandering				

Kerdoel 4: De leerlingen kunnen begeleidingsritmes spelen op (school)instrumenten

4.1. Ritmisch muziek maken met instrumenten	1	2	3	4
	Verkent instrumenten door deze te bekijken en aan te raken	Slaat ongericht op een Orff-instrument als een houtblok, trom of tamboerijn, niet in de maat Rammelt met belletjes, niet in de maat	Slaat gericht op een Orff-instrument als een houtblok, trom of tamboerijn, niet in de maat	Speelt een kort zelfbedacht stukje op een Orff-instrument als een houtblok, trom of tamboerijn
	5	6	7	8
	Speelt mee met een eenvoudig ritme met een klankstaaf Speelt op de klankstaaf een ritme met een duidelijk begin en einde	Speelt mee met een eenvoudige melodie of ritme met twee klankstaven Speelt een ritme met afwisseling in sterkte Speelt om de beurt (speelt niet zelf steeds door zonder een ander te laten spelen) Luistert naar een ander zonder zelf te spelen	Speelt mee met een eenvoudige melodie of ritme met drie klankstaven Speelt een ritme met afwisseling in tempo Speelt een eenvoudig ritme met een andere leerling	Speelt een eenvoudige melodie op klankstaven waarbij hij door zang ondersteund wordt Speelt een kort begeleidingsritme met afwisseling in ritme Speelt een eenvoudig ritme met twee andere leerlingen
	9	<i>Voor hogere doelen raadpleeg de leerlijn VSO Culturele oriëntatie en creatieve expressie: 2.10</i>		
Speelt een eenvoudige melodie op klankstaven zonder door zang ondersteund te worden Speelt een begeleidingsritme met afwisseling in sterkte, tempo en ritme				

Kerdoel 5: De leerlingen kunnen een muziekstuk maken en uitvoeren op basis van een gegeven melodie, een ritme, een sfeer of stemming

5.1. Muziekstuk maken		
	8	
	Kiest instrument(en) bij een gegeven sfeer (trommels – spanning, harp – rustige sfeer) Laat een droevige muzikale sfeer horen en een vrolijke muzikale sfeer (lange tonen bij droevige sfeer en korte tonen bij vrolijke sfeer)	
9	<i>Voor hogere doelen raadpleeg de leerlijn VSO Culturele oriëntatie en creatieve expressie: 2.10</i>	
Kiest bij een soort geluid een passend instrument (weet wat hij bij welk soort geluid nodig heeft, denk aan een geluidenverhaal) Kiest passende instrumenten om dieren uit te beelden (grote trom bij beer, fluit bij vogel)		